



## **Forum Ecclesiasticum**

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

**Leuren, Peter**

**Moguntiae, 1720**

Quæst. 328. Quænam sint pœnæcontra fures statutæ jure canonico.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

missum, manifestum tamen, & fur aliàs sit honestæ conditionis & solvendo, appareatque spes emendationis, punitur pœnâ quadrupli, si non sit solvendo, pœnâ carceris corporali, si verò fur vilis est conditionis, damnatur ad numellas, ibique virgis cæditur, & relegatur; ita Reiffenst. *h. t. n. 38.* citatis *art. 157. & 158. Const. Carol.* Item faciendum discrimen inter furtum primâ vice commissum, & reiteratum de primo commissum. Jam dictis adde, quòd, si magnum furtum sit, *Const. Carol. art. 160.* non illico, nec regulariter definitur mortis, aliâve certam pœnam, sed relinquit arbitrio Judicis circumstantias (quæ sunt rei furtivæ quantitas, furis qualitas, constitutio & status, ætas, genus & familia, officium, damnus læsi) diligenter examinantibus, nec non adhibentis consilium Jurisconsultorum in talibus casibus apprimè veratorum, quibus omnibus maturè & solidè examinatis, ad pœnam capitalem deveniri potest. Lauterb. *ad ff. §. 53.* quamvis hodie dum in plerisque Germaniæ locis furtum etiam magnum, sed primum, capitaliter non punitur, nisi aliæ furti qualificatiæ circumstantiæ concurrant, testatur idem cum Hahn *ad Wesenb. h. t. n. 15.* & remittit *ad Carpz. 7. F. p. 4. c. 32. def. 4.* qui tamen *in pr. crim. q. 78. n. 13. & 106.* asserit, in foro Saxonico, & quibusdam Germaniæ locis, furtum magnum, etiam si primum, modò excedat 5 solidos, capitaliter punitur, idque magis ex constitutionibus localibus, quàm verbis Caroli V. Furtum simplex secundò commissum parvum, si sumptum collectivè, seu unâ cum furto primo parvo non excedat 5 solidos, punitur quoque non pœnâ mortis, sed publicâ ad numellas expositione & relegatione nullâ factâ distinctione inter furtum manifestum, & non manifestum. Lauterb. §. 54. Pirh. *h. t. n. 22.* Reiffenst. *n. 39.* idque, quia aggravat delictum. *L. 3. §. 9. ff. de re militari.* cæque potissimum hoc casu, ut Tiraq. *de pœn. temp. casu. 10. n. 5.* si verò sit magnum utroque continente vel excedente summam, vel æstimationem 5 aureorum, secundum circumstantias arbitrio Judicis ex consilio Jurisconsultorum punitur corporaliter & extraordinariè, vel capitaliter juxta modum præscriptum. *a. 160. Const. Carol.* Furtum tertio reiteratum, si certum & exploratum nulla attentâ quantitate & valore rei ablatæ punitur pœnâ capitali, in maribus suspendii, in foeminis suffocationis in aquis. Lauterb. §. 55. frequentia enim delicti ab uno commissi auger malitiam, excluditque omnem spem emendationis. *c. 6. de præsumpt.* & talis fur haberet pro famoso. *cit. art. 162. juncta L. 28. §. 3. ff. de pœnis. L. 3. in fin. c. de Episc. audient.* unica ejus pœna apud omnes ferè populos fuit capitalis. Porro ut furtum reputetur secundum vel tertium, distinctum esse debet re & tempore à prioribus, aliàs pro continuatione ejusdem actûs reputabitur. Bocet. *tr. crim. c. 1. n. 150.* Zoef. *h. t. n. 31.* Tabor. *ad art. 161. Const. Carol. th. 4. in fin.* quos citat & sequitur Lauterb. §. 56. item Farin. *l. c. n. 73.* Clar. *l. c. n. 14.* Pirh. *h. t. n. 23.* Arg. *L. cum, qui, ff. h. t. juncta Gl. v. sed non in toto.* non tamen requiritur, ut omnia tria facta sint in eodem territorio; furta enim commissa extra territorium, in quo ob ultimum seu tertium furtum reus est captus, faciunt numerum, seu computantur cum ultimo factò in ordine ad pœnam mortis inferendam, cum & alibi commissa affectum & actum frequentiam indicent, unumque alterum aggravet. Clar. *l. c. n. 10.* Menoch. *l. c. n. 18.* Farin. *l. c. n. 51. & 58.* Pirh. *n. 23.* Ne-

que etiam refert, quòd fur de prioribus furtis fuerit absolutus, aut illa ex gratia remissa, quia remissio non minuit iteratum crimen, sed potius auget. Clar. *l. c. n. 13.* Farin. *l. c. n. 68.* Pirh. *l. c.* Neque refert, quòd propter duo priora fuerit punitus, quin propter tertium sit suspendendus; cum duo priora non computentur ad ea iterum punienda, sed ad aggravandum tertium furtum, & puniti ob priora delicta, si ea continent, gravius sint puniendi. Pirh. *l. c.* cum Claro *l. c. n. 12.* Menoch. *l. c. n. 19.* Farin. *l. c. num. 64.* quin & debere eum esse prius punitum, ut possit propter ultimum furtum affici pœnâ mortis, defendit apud Lauterb. §. 56. Harpr. ed. quòd sic repertus sit incorrigibilis, contrarium tamen, nimirum posse eum affici morte absque eo, quòd ob priora non sit punitus, tenentibus Theod. *de crim. c. 2. aphoris. 747.* Bocero & aliis.

*Quæst. 327. Quinam fures eximantur à pœna capitali?*

**R** Esp. Eximuntur imprimis simpliciter infantes. Carpz. *pr. crim. q. 143. n. 10.* & infantia proximi. Carpz. *num. 36.* Tabor, *ad art. 164. Const. Carol.* Secundò: impuberes pubertati proximi, qui nimirum annum 14 nondum egressi, etiam sine discrimine sexûs. *cit. art. 164.* usque ibi dicitur pœna arbitraria, quæ hodie plerumque esse solet incarceration & castigatio cum comminatione pœnæ severioris infligendæ, si non desistant, posse tamen etiam horum furtum esse ita magnum aut periculosum, ut cum iis ad pœnam ultimâ supplicii deveniri queat, tradit Berlich. *p. 5. concl. 44. n. 34. & seq.* & tunc Carpz. copulativè requirit duo, nimirum ut impubes mox impleturus sit annum 14. & malitia illius tanta sit, ut non speranda correctio. Tertio: minores, utpote cum quibus regulariter mitius agendum, per *L. 37. §. 1. ff. de minorib.* Carpz. *l. c. n. 61. & 7. F. p. 4. c. 38. def. 7.* & alii apud Lauterb. *ad ff. §. 58.* Quarto: conjunctæ personæ.

*Quæst. 328. Quenam sint pœnæ contra fures statuta jure canonico?*

**1.** **R** Esp. Primò: Tenetur fur etiam jure ecclesiastico præter interesse ad solvendam pœnam dupli vel quadrupli post latam sententiam Judicis, tamen si ante illam ad nihil ultra, quod abstulerat, restituendum teneatur Reiffenst. *h. t.*

**2.** Secundò: Non minus jure canonico, quàm civili, fur notorius aut damnatus furti, sive Laicus, sive Clericus sit, est infamis. §. *ex quibusdam Inst. de pœna remerè litiganti. L. athletas. §. fin. ff. de his, qui infam. not.* & ibi Abb. *n. 14.* & Felin. *n. 2.* qui enim secundum leges civiles sunt infames, etiam tales sunt secundum canones, nisi contrarium reperiat statutum. *Can. Enphemium. §. hinc colligitur. 2. q. 3.* Diaz, *in pr. crim. can. c. 94. n. 2. in fine.* Pirh. *h. t. n. 26.* ubi etiam, quòd Clericus condemnatus tantum ad restitutionem rei furto ablatæ per hoc non fiat infamis, quia credi potest, quòd fuerit actum conditione furtivâ, quæ non infamat, & non actione furti, quæ infamat, sicut id in legibus civilibus statutum est.

**3.** Tertio: Fit quoque fur manifestus aut convictus furti in judicio, & ideo notatus infamiâ publicâ furti, irregularis, ut ad Ordines promoveri, aut in susceptis ministrare nequeat. Abb. *in c. fin. h. t. n. 3. & 14.* Nav. *in man. c. 17. num. 204.* Suar. *de censur. d. 48. f. 2. n. 2.* Pirh. *num. 27.* Wiestn.

Wiestn. n. 31. quæ irregularitas, etsi indirectè auferri possit à Principe, aliave potestate sæculari, tollente directè infamiam à jure civili inductam, in qua irregularitas fundatur. Suar. l. c. n. 10. Henricq. L. 14. c. 5. n. 3. Pirh. n. 27. directè tamen illam tollere nequit; sed neque ullus alius id potest, & cum eo dispensare ad sacros Ordines præter Papam, quin & ipse id nunquam facere consuevit, nisi prius abolitâ infamiâ juxta *c. cum te. de sent. & re judic.* ut notat Molin. *ir. 4. de 7. & 7. d. 10. n. 3.* Dicitur tamen notanter: *Fur notorius, aut furii condemnatus*; quia sicut fur ob furtum occultum infamiam juris non contraxit, ita neque irregularitatem. Proinde Episcopus ad Ordinum susceptionem, ministratiõnemque in illis furem occultum, etsi is illud ultro fateatur, admittere potest, modò pœniteat & restituat, postquam restitutionem & pœnitentiam peractam, aut congruam ejus partem fur occultus, etiam Sacrilegus citra dispensationem ad Ordines promoveri potest, prout constat ex *c. fin. h. t. Pirh. l. c.* contra quosdam asserentes, etiam ob delictum occultum reddi aliquem irregularem, & hinc egere dispensatione quò ad Ordines. Atque ita, ut fur promoveri possit ad Ordines, citra dispensationem, requiruntur quinque sequentia: Spontanea confessio furti, restitutio seu satisfactio, modò eam præstare possit, ut non fuerit publicè infamatus de furto, ut peregerit pœnitentiam, partemve illius etiam imponendam post factam restitutionem.

4. Quartò: Præter pœnam infamiæ & irregularitatis alienus fur notorius in furto notabilis quantitatis, aut iterato deprehensus vel convictus, ab Ordine & officio clericali deponendus. *can. presbyter. dist. 81. & c. cum non ab homine. de judicis.* non tamen adhuc excommunicandus, ut Pirh. *h. t. n. 25.* cum Diaz. *in pract. crim. can. c. 94. num. 1.* si verò non respiciat, excommunicandus est, crescentèque contumaciâ anathemate feriendus, id est, solenniter excommunicandus, ac tandem, si in contumacia perseverans evadat incorrigibilis, tradendus est curiæ sæculari ab ea legitimâ pœnâ puniendus, juxta *cit. c. cum non ab homine. & ibi DD.* communiter; ita Tholosan. *Synagm. fur. univers. p. 3. L. 37. c. 2. num. 23.* Pirh. *cit. n. 25.* Wiestn. n. 32. Reiffenst. n. 53.

*Quest. 329. Quenam sint pœna quorundam furtorum in specie, & imprimis furti sacrilegi?*

1. **R**esp. Primò: Furtum sacrilegum (quod olim de jure civili juxta *L. Severus. & L. Sacrilegi. ff. ad Leg. Jul. de pecul.* non censebatur verum Sacrilegium, nec pœnis illius ordinariis subiectum, nisi esset ablatio rei sacræ ex loco sacro, hodie verò est, & sumitur etiam vi *Const. Carol. a. 171.* pro ablatione tam rei profanæ ex loco sacro, quàm sacræ ex loco profano, juxta *can. quisque. 17. q. 4.* quamvis etiam Azor. *Inst. mor. p. 1. L. 9. c. 27. q. 6.* Less. *L. 2. de Inst. c. 45. n. 14.* pro Sacrilegio propriè tali non habeant furtum rei non sacræ, seu non benedictæ, nec ad usus ecclesiasticos deputatæ in loco sacro, non securitatis & custodiæ causâ depositæ, vel Ecclesiæ concredita, sed casu ibi relicta & posita; tale, inquam, furtum sacrilegum sine violentia, seu effractione loci sacri commissum de jure civili punitur pœnâ arbitrariâ extraordinariâ, ita, ut juxta furti, rei & personarum qualitatem etiam ad mortem deveniri possit, furemque sacrilegi vivi comburi, in furcâ suspendi, vel aliâs capite

plecti queant. *cit. c. Sacrilegi. Host. in Sum. tit. de crim. Sacrileg. h. t. n. 3.* Clarus *S. Sacrilegium. n. 3.* Menoch. *de arb. cas. 289.* Fatim. *pr. crim. p. 7. q. 172. n. 11.* Pirh. n. 32. si commissum cum violentia verum violatorem Ecclesiæ constituit, & illius pœnam incurrit secundum dicta.

2. Resp. Secundo: Jure Canonico præter excommunicationem, non quidem ipso jure, seu factò, sed ferendam incurrit, à quo non absolventi, priusquam plene satisfecerint, Arg. *c. fin. h. t. & c. conquestus. de foro compet.* incurrit varias alias pœnas. Primò: multam pecuniariam præstare debent Episcopis, Abbatibus, aliisve, ad quos querimonia Sacrilegii justè pertinet, *c. quisquis. 17. q. 4.* Secundo: hoc jure quoque, nimirum *can. attendendum. ead. caus. & q. perpetuâ damnantur infamiâ,* quæ tamen non incurritur, nisi post sententiam condemnatoriam furti, ut Farin. *l. c. n. 22.* vel, ut tradantur carceri, aut relegentur in perpetuum exilium. Atque ita furtum sacrilegum est fori mixti, ut etiam, si fur sacrilegus sit laicus, à Jdice Ecclesiastico puniri possit, sicut locus præventioni inter Judicem sæcularem & ecclesiasticum. *cit. c. conquestus. & c. cum sit. de foro comp. & ibi Abb. n. 1.* Diaz. *l. c. c. 91. in addit. v. definitionem. li. 1.* Farin. *l. c. n. 3.*

*Quest. 330. Quid sit plagium, & que illius pœne?*

1. **R**esp. Primò: Plagium est crimen publicum, quo homo liber, seu sui juris existens, vel etiam servus alienus dolo malo, seu scienter & fraudulenter subripitur, celatur, seu suppressitur, venditur, commutatur, donatur, datur in dotem, vel alio contractu, quo rerum dominium transfertur, traditur aliis. *L. 1. & seq. ff. ad Leg. Fabiam de plagiaris.* Pirh. *h. t. n. 35.* Lauterb. *in ff. ad Lib. 48. tit. 15. §. 1.* quod crimen, etsi non sit propriè furtum, (quale tamen est, si proles sub patria potestate constituta patri, non matri, quippe potestate in prolem carenti, ita subripitur. §. *interdum. Inst. de oblig. ex delicto.* quia & ita patri competit actio furti) quia persona libera sub nullius est dominio & commercio, est tamen quasi-furtum, & furtis annumeratur. §. *idem. Inst. de inutil. stipulat.* Pirh. *l. c. Reiffenst. h. t. n. 57.*

2. Resp. Secundo: Plagii pœna jure civili olim erat tantum pecuniaria, *L. fin. ff. ad Leg. Fabiam de plagiar.* postmodum hæc pœnâ abrogatâ, successit pœna arbitraria pro modo delicti, & plerumque exilii, aut damnationis ad metallâ, ac demum pœna capitis, & quidem, si ingenuus, gladio perimendus, si servus vel libertus bestiis objiendus, *cit. L. fin. & c. 1. h. t.* desumpta ex jure divino, nempe ex lege veteri *Exod. 21. vers. 17.* ubi dicitur: *Qui furatus est hominem, & vendiderit illum, convictus noxa morte moriatur.* Comprehendit etiam hæc pœna capitalis non solum scienter vendentem hominem, sed & ementem, uti & non tantum donatorem, sed etiam donatarium; juxta *c. 1. h. t. Pirh. n. 18.* junctâ *L. 6. & L. fin. c. ad Leg. Fabiam,* quæ tamen interdum adhuc in mitiorem, puta exilii, aut metalli mutatur, *L. fin. ff. eod.* Jure verò ecclesiastico acriter puniri debent, sed citra mortem, cum Ecclesia pœnam sanguinis infligere nequeat. *c. in Archiepiscopatu, de raptor.* vel etiam, ut Pirh. n. 37. per mortem intelligendo non naturalem, sed excommunicationem, (quæ est mors quasi civilis, urpote per quam à communicatione fidelium veluti mortuus separatur, juxta *c. per*